

Devotionalia

Het is al een paar jaar geleden dat ik kennis maakte met Auke van der Meer, de eindredacteur van het tijdschrift *Devotionalia* dat eens per 2 maanden verschijnt. Ik was blij verrast toen hij aan het begin van dit jaar zei dat hij zijn verzameling ook wel eens op de verzamelbeurs in Eerde tentoon wou stellen. Ik viel dan ook bijna van mijn stoel van verbazing toen mij na een hartelijke ontvangst verteld werd dat het helemaal niet de verzameling van Auke is. Zijn vrouw Jovina is de verzamelaarster achter hun omvangrijke collectie devotionalia.

Jovina vertelde dat het in eerste instantie zelfs niet haar verzameling was, maar die van hun zoon Hans. Die besloot als jongetje van 8 jaar om devotieprentjes te gaan verzamelen. Dat is nu alweer 25 jaar geleden. Jovina vond het wel leuk dat haar zoon devotieprentjes ging verzamelen en zij hielp hem erbij. Vooral de zwarte Franse prentjes vond hij mooi. Ze nam haar zoon af en toe mee naar devotionaliabeurzen. Daar leerden zij ook de heer De Greef kennen, die toen de redacteur was van het maandblad *Devotionalia*. De heer De Greef woonde niet ver bij hun vandaan en hij vond het leuk dat zo'n jongen devotieprentjes verzamelde. Daarom mocht Hans ook regelmatig bij de heer De Greef thuis devotieprentjes uit gaan zoeken. Jovina vertelde ook aan buren

en familieleden dat haar zoon prentjes verzamelde en zo kwamen er ook eens 2 kosters aan de deur met een hele doos bidprentjes die hij zo mocht hebben. Het was niet echt wat Hans verzamelde, maar het werd toch maar bewaard.

Jovina bezocht ook regelmatig rommelmarkten. Daar zag ze in de jaren '80 ook regelmatig kruisbeelden, heiligenbeelden en wijwaterbakjes. Ze vond het idee dat zoiets op de vuilnisbelt zou belanden als het na afloop van de rommelmarkt niet verkocht was maar niets. Vaak kocht ze die dingen voor een paar dubbeltjes en thuis werd het op de vliering weggestopt. Zo bouwde ze toch stiekem een behoorlijke verzameling devotionalia op. Auke ging ook eens met zijn zoon mee naar de heer De Greef.

De Greef was bezig met het tijdschrift *Devotionalia* toen Auke daar kwam. Het ging in die tijd al niet goed met De Greef en hij was al lang op zoek naar een opvolger. In *Devotionalia* stond daar regelmatig een oproep voor. Toen Auke zag hoe De Greef met 1 vinger zat te typen om het boekje in elkaar te zetten vond hij dat wel echt heel zielig. De Greef begon ook al in augustus met het maken van de acceptgiro's voor het lidmaatschap. Auke besloot hem erbij te gaan helpen. Een jaar hebben ze het samen gedaan zodat Auke alles kon leren. Vanaf 1997 is Auke de eindredacteur van *Devotionalia*. Auke komt uit Friesland en heeft niet echt een katholieke traditie meegekregen. Hij zei zelfs altijd tegen zijn vrouw: "Jij altijd met je dooie dienders". Op een gegeven mo-

VERZAMELAAR VAN DE MAAND

ment heeft hij toch aan zijn vrouw gevraagd of hij dan de dubbele prentjes mocht ruilen om toch wat te doen te hebben op devotionaliabeurzen en zo is hij er langzaam ingerold.

Toen Hans groter werd begon de school en hobby's steeds meer tijd in beslag te nemen. Hij had geen tijd meer voor zijn verzameling, maar vond het ook zonde om het allemaal maar weg te doen. Hij vroeg aan zijn moeder om verder te gaan met de verzameling, maar ze moest wel een briefje tekenen dat als zij er niet meer was dat de prentjes dan voor hem zouden zijn. Omdat Jovina wist dat er heel wat zakgeld aan de prentjes was opgegaan, ook al werden ze voor een paar cent per stuk gekocht, heeft ze hem er wel een vergoeding voor gegeven.

Inmiddels hebben ze een behoorlijke verzameling devotionalia opgebouwd. De verzameling staat allang niet meer op de vloering. Ze zijn inmiddels wat groter gaan wonen en in een achterkamer hebben ze een klein museumpje ingericht, met kruisbeelden, heiligenbeelden, engeltjes en wijwaterbakjes. Boven is nog een slaapkamer ingericht voor Auke als werkkamer en daar staan ook alle boeken met prentjes. De teksten voor het maandblad krijgen ze aangeleverd van een aantal vaste redacteurs, maar vaak moeten er nog wel afbeeldingen bij gezocht worden of ingescand worden. In de woonkamer hangen en staan een paar pronkstukken uit de verzameling. Jovina vindt de houten heiligenbeelden het mooist en als ze ooit een gedeelte van de verzameling weg zou moeten doen door ruimtegebrek dan wil ze die zo lang mogelijk houden. Ze staan mooi opgesteld in een grote vitrinekast.

Ook enkele zeer grote beelden zoals de gerestaureerde engel bovenaan in de volgende kolom hebben een plaats gevonden in de woonkamer. Ook hebben ze nog een vitrinekast in de kamer met wel 100 relikwieën.

Het hele jaar door staat er ook een grote kerststal en 3 grote kamelen op de vensterbanken. Hoewel de speelhoek van de kinderen vlak voor de vensterbank is weten ze heel goed dat ze daar niet aan mogen komen. De beelden zijn van oma en de klok is van opa en daar mogen ze niet mee spelen. Hoewel het maar 1 kerstgroep is, is het geheel uitgebreid met heel veel extra herders en schapen.

Waarschijnlijk ook dankzij de jarenlange inzet van Auke als eindredacteur hebben ze ook al een paar zeer leuke hoogtepunten gehad met hun verzameling. In 2002 hebben ze bijvoorbeeld meegeewerkt aan een poster die de KRO heeft laten maken en die door het hele land in bushokjes heeft gehangen. Daar staan veel prentjes bij uit hun verzameling.

Al vanaf 2004 hangt een groot deel van hun verzameling in het Openluchtmuseum in Arnhem. In een speciaal voor dat doel vormgegeven "kapel" hangen aan een wand 80 heiligenbeelden en aan de

tegenoverliggende wand 100 kruisbeelden uit de verzameling van Jovina. Er is een overeenkomst afgesloten dat de verzameling 10 jaar tentoongesteld zal worden. Dus nog 3 jaar is de verzameling daar te bewonderen. Hoewel ze er niets voor krijgen vinden ze het toch een hele eer dat hun verzameling daar tentoongesteld wordt.

In 2007 heeft uitgeverij Terra Lannoo een boek samengesteld over het Rijke Roomse Leven. Ze hebben toen ook aan Jovina gevraagd of ze wat foto's van haar verzameling mochten maken voor afbeeldingen in het boek. Achteraf hadden de makers van het boek zoiets van als we geweten hadden hoe groot jullie verzameling is dan hadden we alleen hier foto's gemaakt. Op bijna iedere pagina staat ook iets afgebeeld uit hun verzameling. Het boek was gewoon in de boekhandel te koop, maar er zijn ook 500 exemplaren speciaal voor Devotionalia gemaakt omdat de vereniging toen 25 jaar bestond. In de speciale uitgave staat een voorwoord van Auke. Ze worden vaak gezien als specialisten op devotionalia gebied en er wordt hun dan gevraagd wat iets waard is. Zelf zien ze zich niet echt als specialisten, maar als liefhebbers.

Tentoonstelling

Op zondag 25 september 2011 laten Auke en Jovina van der Meer een klein gedeelte van hun verzameling devotionalia zien aan de bezoekers van de verzamelaarsbeurzen in Eerde. Ten tijde van het gesprek wisten ze nog niet precies te vertellen wat ze zullen laten zien. Hun verzameling is zo groot en er is zoveel moois. Ze zien tegen die tijd nog wel wat het precies wordt.

Op de verzamelaarsbeurzen in Eerde kan van alles verzameld en geruild worden. Het is voor iedere verzamelaar de moeite waard om eens een kijkje te komen nemen.

door Hannie van Duijnhoven
secr. van de afdeling Oost-Brabant